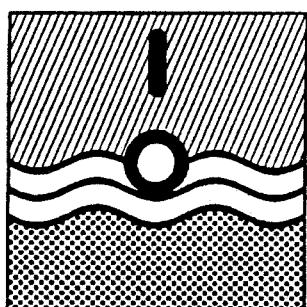

ΥΔΡΟΣΚΟΠΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ STRIDE ΕΛΛΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

HYDROSCOPE

STRIDE HELLAS PROGRAMME

DEVELOPMENT OF A NATIONAL DATA
BANK FOR HYDROLOGICAL AND
METEOROLOGICAL INFORMATION

ΕΘΝΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

HELLENIC NATIONAL METEOROLOGICAL
SERVICE

ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ
ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

REQUIREMENTS
FOR DATA PROCESSING
AND DEFINITION OF ASSOCIATED
LEVEL I, II AND III DATA

Γ. Σακελλαρίδης, Ι. Παπαγεωργίου και Θ. Χαραντώνης

G. Sakellarides, J. Papageorgiou and Th. Charantounis

Αριθμός τεύχους 5/7
Report number

ΑΘΗΝΑ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1993
ATHENS - JANUARY 1993

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΠΡΩΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	3
2.1. ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	3
2.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ	4
2.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	4
2.3.1. Έλεγχος συνέπειας χρόνου	4
2.3.2. Έλεγχος εσωτερικής συνέπειας	5
2.3.3. Έλεγχος Κλιματολογικών ορίων	5
2.3.4. Φυσικά δρια	5
2.3.5. Κατακόρυφος συνέπεια	6
2.4. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ	6
2.4.1. Έλεγχοι κατά την διάρκεια της παρατήρησης	6
2.4.2. Έλεγχοι για εισαγωγή λαθών κατά την διαβίβαση της πληροφορίας	7
2.4.3. Έλεγχοι μη πραγματικού χρόνου	8
3. ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	9
3.1. ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	10
3.1.1. Κλιματολογικός ποιοτικός έλεγχος παρατηρήσεων επιφάνειας	10
3.1.2. Ποιοτικός έλεγχος ανώτερης ατμόσφαιρας	13
3.2. ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	13
3.3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΛΛΕΙΠΟΥΣΩΝ ΤΙΜΩΝ	14

4. ΧΡΟΝΙΚΑ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΑ	15
4.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ	15
4.2. ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ	15
4.3. ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ	15
4.4. ΜΗΝΙΑΙΟ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ	15
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	20
6. ΤΡΙΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΧΕΙΡΓΑΣΙΑΣ	20
6.1. ΓΡΑΜΜΙΚΟ NORMAL MODE INITIALIZATION	20
6.2. ΜΗ ΓΡΑΜΜΙΚΟ NORMAL MODE INITIALIZATION	27
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	29

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εργασία αυτή ακολουθώντας τα πρότυπα του WMO και προσαρμόζοντας αυτά στις απαιτήσεις του ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟΥ καθορίζονται οι διαδικασίες επεξεργασίας των δεδομένων ως και τα αντίστοιχα τοία επίπεδα καταχώρησης. Το επίπεδο II χωρίσθηκε σε χρονικά υπο-επίπεδα.

SUMMARY

In this report following the WMO standards and adapting them to HYDROSKOPIO requirements, the procedures of proccesing the data has been described which will result in the production of level I,II and III data. The level II data has been sub-divided in time levels.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την εισαγωγή της πληροφορικής στις τηλεπικοινωνίες έγινε δυνατή η ανταλλαγή μεγάλου όγκου Μετεωρολογικών Δεδομένων μεταξύ των διαφόρων Μετεωρολογικών Κέντρων καιρού. Η ερώτηση που τίθεται είναι: "χρειάζονται επεξεργασία τα Μετεωρολογικά δεδομένα και, αν ναι, μέχρι ποιό βαθμό;"

Η απάντηση στο πρώτο σκέλος της ερώτησης είναι προφανής, καθότι λάθη μπορούν να εισαχθούν στα δεδομένα τόσο κατά την παρατήρηση όσο και σε όλα τα στάδια διαβίβασης της πληροφορίας, με συνέπεια να καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της επεξεργασίας για την απάλειψη των λαθών. Απαντώντας στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης ο βαθμός επεξεργασίας των δεδομένων με τα συνδεδεμένα επίπεδα καταχώρησης είναι συνάρτηση της απαιτούμενης ακρίβειας.

Στο Κεφάλαιο 2 αναφέρεται η αρχική επεξεργασία των δεδομένων που πρέπει να γίνει για να πάρουμε δεδομένα του πρώτου επιπέδου τα οποία θα καλούνται και πρωτογενή δεδομένα.

Στο Κεφάλαιο 3 περιγράφονται όλες οι επεξεργασίες που πρέπει να γίνουν στα δεδομένα για να απαλλαγούν από τα πιθανά σφάλματα παρατήρησης-διαβίβασης της πληροφορίας. Με τη διόρθωση των λαθών δημιουργείται το δεύτερο επίπεδο καταχώρησης δεδομένων.

Παρά της παραπάνω διορθώσεις, επί πλέον επεξεργασία πρέπει να γίνει εάν επιθυμούμε τα δεδομένα ανάλυσης να χρησιμοποιηθούν για εισαγωγή τους σε αριθμητικό μοντέλο πρόγνωσης του καιρού. Η επεξεργασία αυτή λέγεται αρχικοποίηση, ή (initialization). Με την επεξεργασία αυτή

μηδενίζεται το αρχικό πλάτος των κυμάτων βαρύτητας ή η αρχική χρονική τάση του πλάτους των κυμάτων βαρύτητας. Η απάλειψη τους επιτυγχάνεται με τη διαδικασία του μη γραμμικού Normal Mode Initialization, όπου στο χώρο Fourier γίνεται ανάλυση του πεδίου στα επικρατούντα Modes, οπότε το πλάτος των αρχικών κυμάτων βαρύτητας ή η τάση ως προς τον χρόνο μηδενίζεται. Στη συνέχεια γίνεται μεταφορά των δεδομένων στον φυσικό χώρο.

Στο Παρότρημα A γίνεται μια εισαγωγή στη θεωρία του Normal Mode Initialization, πλην όμως η πλήρης ανάπτυξη της θεωρίας κρίθηκε ότι είναι προς το παρόν πέραν του αρχικού σκοπού του προγράμματος STRIDE.

2. ΠΡΩΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

2.1. ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Από τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό (World Meteorological Organization) στο Global Observing System (GOS) No 488 έχουν καθορισθεί οι παρακάτω μονάδες μέτρησης των Μετεωρολογικών παραμέτρων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

- α) Ατμοσφαιρική πίεση σε εκατοπασκάλ (hPa)
- β) Θερμοκρασία σε βαθμούς Κελσίου ($^{\circ}\text{C}$)
- γ) Ταχύτητα ανέμου σε μέτρα/δευτερόλεπτο (m/s)
- δ) Διεύθυνση ανέμου σε μοίρες κατά την φορά των δεικτών του ωρολογίου από τον γεωγραφικό βορά.
- ε) Σχετική υγρασία επί τοις εκατό (%)
- στ) Υετός σε χιλιοστά (mm)
- ζ) Εξάτμιση σε χιλιοστά (mm)
- η) Ορατότητα σε μέτρα και χιλιόμετρα (m), (km)
- θ) Ενταση ακτινοβολίας (Irradiance) και ακτινοβολία (radian) (Wm^{-2})
- ι) Διάρκεια ηλιοφάνειας σε ώρες (h)
- ια) Ύψος νεφών σε μέτρα (m)
- ιβ) Ποσό νεφών σε δύδοια
- ιγ) Γεωδυναμικά ύψη (gm)

Για λόγους ομοιομορφίας προτείνεται οι Μετεωρολογικοί παράμετροι να υπολογίζονται ή να γίνεται αναγωγή αυτών στο σύστημα μονάδων του Πίνακα 1 από όλους τους φορείς του ΥΔΡΟΣΚΟΠΟΥ.

2.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο του WMO, Global Observing System (COS) (WMO-No 544 vol I part V) δεδομένα Πρώτου Επιπέδου είναι γενικά αναγνώσεις οργάνων ή αισθητήρων ή υποκειμενικές εκτιμήσεις των παρατηρητών των σταθμών ή καταγραφές αυτογραφικών οργάνων που έχουν εκφρασθεί στις μονάδες του Πίνακα 1.

Για να γίνουν όμως τα δεδομένα αυτά μετεωρολογικές παράμετροι θα πρέπει να εφαρμοσθούν οι διαδικασίες που προβλέπονται από το Global Observing System. Οι διαδικασίες αυτές αφορούν κυρίως την διόρθωση του σφάλματος των οργάνων εκτός ειδικών περιπτώσεων κατά τις οποίες εφαρμόζονται πιο πολύπλοκες διαδικασίες (π.χ. ανάγνωσμα υδραργυρικού βαρομέτρου).

2.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σύμφωνα με το COS οι έλεγχοι των παρατηρήσεων πρέπει να γίνονται κατά την διάρκεια της μετεωρολογικής παρατήρησης, μετά το πέρας αυτής, κατά τη συλλογή από τα Εθνικά Κέντρα και κατά την εκπομπή. Επίσης πρέπει να γίνονται κλιματολογικοί έλεγχοι πριν την τελική καταχώριση της πληροφορίας. Στην παράγραφο αυτή θα καθορισθούν μερικές οντότητες επεξεργασίας δεδομένων που πρέπει να γίνονται σε διάφορα στάδια. Υπενθυμίζεται ότι οι έλεγχοι αυτοί περιγράφονται σε ειδική εργασία του ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟΥ με τίτλο "Ανάπτυξη μεθόδων ποιοτικού ελέγχου χωροχρονικά σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα" (Υδροσκόπιο τεύχος 11/3).

2.3.1. Έλεγχος συνέπειας χρόνου

Στις συνοπτικές παρατηρήσεις καιρού συμπεριλαμβάνονται εκτός των τιμών που επικρατούν την στιγμή της παρατήρησης και τιμές μετεωρολογικών μεταβλητών που επικράτησαν στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την

προηγούμενη μέχρι την παρούσα παρατήρηση. Οι τελευταίες τιμές εκμεταλευόμενες κατάλληλα μπορούν να αποκαλύψουν σε αρκετές περιπτώσεις τυχόν λάθη στην παρούσα παρατήρηση με τον έλεγχο της χρονικής συνέπειας.

Οι κυριώτερες διαδικασίες για την διαπίστωση της χρονικής συνέπειας των παρατηρήσεων ενός σταθμού είναι:

- (i) Έλεγχος της πίεσης σε σχέση με τη βαρομετρική τάση.
- (ii) Σύγκριση του παρελθόντος καιρού στην παρούσα παρατήρηση με τον παρόντα καιρό της προηγούμενης παρατήρησης.
- (iii) Έλεγχος της θερμοκρασίας με τη μέγιστη και ελάχιστη τιμή του εικοσιτετράδρου.
- (iv) Έλεγχος του ρυθμού μεταβολής της μετρούμενης ποσότητας.

2.3.2. Έλεγχος εσωτερικής συνέπειας

- (i) Σύγκριση παρόντος καιρού με το είδος και την ποσότητα των νεφών.
- (ii) Σύγκριση του παρόντος καιρού με την ορατότητα.
- (iii) Σύγκριση του ύψους νεφών με το είδος των νεφών.
- (iv) Σύγκριση της πίεσης του σταθμού με την πίεση στη μέση στάθμη θάλασσας.

2.3.3. Έλεγχος κλιματολογικών ορίων

Γίνεται έλεγχος των διαφόρων μετεωρολογικών μεταβλητών με κλιματολογικά δρια που έχουν υπολογισθεί στατιστικά για διάφορες γεωγραφικές περιοχές. Τα στατιστικά αυτά δρια μπορεί να είναι ή οι κλιματολογικές άκρες τιμές (απόλυτα άκρες τιμές των παραμέτρων που εξετάζονται) ή κλιματολογικές μέσες τιμές συν ή πλην έναν αριθμό τυπικών αποκλίσεων, κυρίως 2σ.

2.3.4. Φυσικά δρια

- (i) Η θερμοκρασία του υγρού θερμομέτρου είναι μικρότερη ή ίση της

θερμοκρασίας του ξηρού θερμομέτρου.

- (ii) Η σύγκριση της πραγματικής κατακόρυφης θερμοβαθμίδας με την ξηρή αδιαβατική θερμοβαθμίδα.
- (iii) Ελεγχος των ανωτέρων ανέμων της ραδιοβολίδας για να επιβεβαιωθεί ότι οι άνεμοι είναι μικρότεροι ή ίσοι του μέγιστου ανέμου της ραδιοβολίδας.

2.3.5. Κατακόρυφη συνέπεια

- (i) Υδροστατική συνέπεια.
- (ii) Ελεγχος των παρατηρήσεων της ανώτερης ατμόσφαιρας των διαδοχικών σταθμών με την regression ανάλυση.
- (iii) Ελεγχος της κατανομής του ανέμου με εμπειρικές σχέσεις.

2.4. ΕΠΙΧΕΙΡΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

Η επεξεργασία των μετεωρολογικών δεδομένων σύμφωνα με το COS, όπως αναφέραμε, θα πρέπει να γίνεται σε κάθε στάδιο της πληροφορίας. Συνεπώς θα πρέπει να αρχίσει με την παρατήρηση και να τελειώσει με την καταχώρηση των δεδομένων στην κλιματολογική τράπεζα των δεδομένων. Οι παρακάτω έλεγχοι θα πρέπει να έχουν γίνει ή να γίνουν για να αποτελέσουν οι ελεγμένες τιμές τα δεδομένα του πρώτου Επιπέδου Καταχώρησης.

2.4.1. Ελεγχοι κατά την διάρκεια της παρατήρησης

Αφού ο παρατηρητής λάβει τις αναγνώσεις των μετεωρολογικών οργάνων ή εκτιμήσει τις τιμές των μετρούμενων μεγεθών (π.χ. είδος-ύψος βάσης νεφών) που καλούνται μετεωρολογικές παραμέτροι θα κάνει τις διορθώσεις για να απαλειφθούν τα σταθερά σφάλματα των οργάνων ή σε μερικές παραμέτρους πιο πολύπλοκες διαδικασίες και θα υπολογίσει τις μετεωρολογικές μεταβλητές ή δεδομένα. Στα δεδομένα θα πρέπει να εφαρμόσει οπτικά τους ελέγχους που

αναφέρονται στο Κεφάλαιο 2.3 και πιο συγκεκριμένα τους ελέγχους:

- (i) Συνέπειας χρόνου.
- (ii) Εσωτερικής συνέπειας.
- (iii) Κλιματολογικούς ελέγχους που είναι σύγκριση των μετεωρολογικών δεδομένων με κλιματολογικές τιμές του Σταθμού.
- (iv) Φυσικά δρια.
- (v) Κατακόρυφος συνέπεια σε περίπτωση παρατήρησης ανώτερης ατμόσφαιρας.

2.4.2. Ελεγχος για εισαγωγή λαθών κατά την διαβίβαση της πληροφορίας.

(Real time control).

Οπως είναι φανερό, σφάλματα μπορούν να εισαχθούν κατά την διαβίβαση της πληροφορίας από τους Σταθμούς στον Κεντρικό Φορέα συλλογής δεδομένων. Για το λόγο αυτό ο Κεντρικός Φορέας πρέπει να διενεργεί ελέγχους πραγματικού χρόνου (Real time control). Οι ελεγχοι αυτοί αναφέρονται στο Κεφάλαιο 2.3. Η λανθασμένη παρατήρηση θα σημειώνεται με ένα καδικό και συνάρτηση περιθόρια χρόνου και επικοινωνίας Σταθμού με Κεντρική Υπηρεσία, θα πρέπει να αποσταλεί πίσω στον Σταθμό για διόρθωση πραγματικού χρόνου. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε η παρατήρηση θα πρέπει να ελεγχθεί από έναν έμπειρο παρατηρητή που θα διορθώσει μόνο τα προφανή σφάλματα που έχουν εισαχθεί κατά την διαβίβαση της πληροφορίας. Με τη διαδικασία αυτή και μετά τη συμπλήρωση των φανερών λαθών, οι πληροφορίες θα συνεχίσουν να παραμένουν στο Πρώτο Επίπεδο. Ελεγχοι πραγματικού χρόνου εκτελούνται στην EMY και θα πρέπει να γίνουν και από τους άλλους φορείς που διαθέτουν δεδομένα (πραγ-χρόνου) και με τις ίδιες μεθόδους. Μετά το Real time control και αποστολή των πληροφοριών στους χρήστες, τα μετεωρολογικά δεδομένα συγκεντρώνονται για μελλοντική αποθήκευση στην Κλιματολογική Βάση Δεδομένων.

2.4.3. Ελεγχοι μη πραγματικού χρόνου

Με την συγκέντρωση των μετεωρολογικών δεδομένων για την καταχώρησή τους στην Κλιματολογική Βάση Δεδομένων θα πρέπει να γίνουν ξανά οι έλεγχοι της παραγράφου (2.3.) και οι εσφαλμένες παρατηρήσεις να σπρειαθούν με κάποιο καδικό. Ειδικό συνεργείο παρατηρητών θα διορθώσει μόνο το οφθαλμοφανή σφάλματα. Τα αμφίβολα σφάλματα θα καταχωρηθούν μαζί με τον καδικό και θα διορθωθούν σε ανώτερο επίπεδο επεξεργασίας.

Με τις παραπάνω διαδικασίες τελειώνει το στάδιο επεξεργασίας των δεδομένων του Πρώτου Επιπέδου. Τα δεδομένα θα καταχωρηθούν σαν Πρώτο Επίπεδο Καταχώρησης δεδομένων και θα καλούνται πρωτογενή δεδομένα (row data).

3. ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο Κεφάλαιο αυτό θα γίνει περιγραφή όλων των επεξεργασιών που πρέπει να γίνουν στα μετεωρολογικά-κλιματολογικά δεδομένα με αντικειμενικό σκοπό τη δημιουργία ανωτέρου επιπέδου καταχώρησης (επίπεδο 2) στο οποίο τα δεδομένα θα είναι απαλλαγμένα από τα σφάλματα.

Για την ευκολότερη διαχείριση του αρχείου, ο WMO προτείνει τα αρχεία να ταξινομηθούν έτσι ώστε οι σχετικοί τύποι παρατηρήσεων να είναι ομαδοποιημένοι κάτω από ένα αριθμητικό σύστημα με υποσυστήματα που θα δείχνουν όχι μόνο τη δομή της παρατήρησης αλλά και την μέθοδο ταξινόμησης, π.χ.

Δεδομένα επιφάνειας	1000-1999
Δεδομένα ανώτερης ατμόσφαιρας	2000-2999
Δεδομένα επιφανειακής Υδρολογίας	3000-3999
Δεδομένα Υπόγεια Υδρολογίας	4000-4999

Συμπληρωματικοί ορισμοί μπορούν να γίνουν σε κάθε ομάδα π.χ.

1000 Αρχείο των οκτώ συνοπτικών ωρών παρατήρησης (00.00,03.00

06.00,09.00,12.00,15.00,18.00,21.00 UTC)

1001 Αρχείο των τεσσάρων κύριων συνοπτικών παρατηρήσεων

(00.00,06.00,12.00,18.00 UTC)

1002 Αρχείο τριών συνοπτικών παρατηρήσεων

(06.00,12.00,18.00 UTC)

1003 Αρχείο ωριαίων αεροναυτικών αναφορών (METAPS)

1004 Αρχείο ημέρων παρατηρήσεων.

Παρακάτω θα γίνει μία περιγραφή των επεξεργασιών που πρέπει να γίνουν στα δεδομένα του Επιπέδου II, αρχίζοντας από τον ποιοτικό έλεγχο.

3.1. ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Όπως αναφέραμε στο Κεφάλαιο Α και σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο GOS οι διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια παρατήρησης-διαβίβασης των πληροφοριών. Προκαταρκτικός ποιοτικός έλεγχος έχει τίδη γίνει σε όλα τα στάδια του Επιπέδου 1 ενώ δυνατόν αφορά τον ποιοτικό έλεγχο του Επιπέδου 2, θα πρέπει να γίνει αναλυτικός ποιοτικός κλιματολογικός έλεγχος και διόρθωση των λαθών. Τα στάδια του ποιοτικού ελέγχου είναι συνάρτηση του είδους της παρατήρησης και θα γίνει περιγραφή των διαδικασιών επεξεργασίας δεδομένων χωριστά για επιφανειακούς και ανώτερης ατμόσφαιρας σταθμούς.

3.1.1. Κλιματολογικός ποιοτικός έλεγχος παρατηρήσεων επιφανείας

Οι μετεωρολογικές παρατηρήσεις θεωρούνται ικανοποιητικές για μόνιμη αρχειοθέτηση μόνο όταν έχει γίνει ένας υψηλού βαθμού ποιοτικός έλεγχος. Όπως αναφέραμε, ο αρχικός ποιοτικός έλεγχος γίνεται από τον παρατηρητή για να επιβεβαιωθεί η ορθότητα της ταυτότητας του σταθμού και του χρόνου, η αξιοπιστία των μετεωρολογικών μεταβλητών και, τέλος, η συνέπεια των μετεωρολογικών παραμέτρων. Κατόπιν γίνεται ο έλεγχος πραγματικού χρόνου (Real time control) ή μη πραγματικού χρόνου. Στο Κεφάλαιο 2 είχαμε αναφέρει ότι μετά την διόρθωση μόνο των φανερών λαθών, τα δεδομένα αποθηκεύονται σαν Πρώτο Επίπεδο δεδομένων. Από το στάδιο αυτό και μετά την συγκέντρωση των χρονοσειρών, αρχίζει ο αναλυτικός ποιοτικός έλεγχος του δευτέρου επιπέδου. Συγκεκριμένα γίνονται:

- (i) Έλεγχος ταυτότητας του Σταθμού και πληρότητας.

Τα δεδομένα πρέπει να ταξινομηθούν, ανάλογα με τον τύπο της παρατήρησης, σε μία προκαθορισμένη χρονολογική σειρά για κάθε μετεωρολογικό Σταθμό. Για τον έλεγχο της ταυτότητας και πληρότητας θα συγκριθούν οι πρατηρήσεις αυτές με το Κύριο Αρχείο (Master File) του σταθμού που θα

βρίσκεται στον Η/Υ.

Οι ελλείπουσες πληροφορίες θα καταγράφονται στον πίνακα ελέγχου. Άλλοι έλεγχοι θα γίνονται για επαναλαμβανόμενες παρατηρήσεις ή για αδύνατη μορφή κωδικών π.χ. χαρακτήρες σε αριθμητικά πεδία ή πεδία τιμών κενά. Σύγκριση θα γίνεται για να διαπιστωθεί αν ο ενδεικτικός Σταθμός βρίσκεται εκτός των σταθμών που περιλαμβάνονται στο Κύριο Αρχείο (Master File) και θα εξετασθούν λάθη στο χρόνο, μήνα, ημέρα και ώρα παρατήρησης. Οι έλεγχοι αυτοί είναι απαραίτητοι καθότι μία τέλεια παρατήρηση μπορεί να είναι άχρηστη χωρίς τις σωστές πληροφορίες χρόνου και Σταθμού.

(ii) Χρονική συνέπεια

Στην παράγραφο 2.3.1 αναφέρονται οι έλεγχοι της συνέπειας χρόνου. Ενας επί πλέον έλεγχος στην περίπτωση κλιματολογικών δεδομένων μπορεί να γίνει αν οι παρατηρήσεις τοποθετηθούν χρονικά, οπότε μπορεί να ελεγχθεί η υπό εξέταση παρατήρηση με την προηγούμενη και την επόμενη. Στις ύποπτες παρατηρήσεις θα τοποθετηθεί κωδικός.

(iii) Εσωτερική συνέπεια

Στην παράγραφο 2.3.2. αναφέρονται οι έλεγχοι εσωτερικής συνέπειας κατά τους οποίους διεύθυνται οι μετεωρολογικές μεταβλητές πρέπει να ελεγχθούν με κάθε άλλη συνδεόμενη παράμετρο της παρατήρησης π.χ. διαφορετικά δεδομένα πρέπει να ελεγχθούν και να δώσουν θερμοκρασία του υγρού θερμομέτρου μικρότερη ή ίση με την θερμοκρασία του ξηρού. Η θερμοκρασία δρόσου θα πρέπει να υπολογισθεί από τα παράγωγα της υγρασίας και να συγκριθεί με την τιμή της παρατήρησης. Η σχέση μεταξύ ορατότητας ή εμπόδια ορατότητας στο Σταθμό θα πρέπει να ελεγχθεί με τον παρόντα καιρό. Κάθε ασυνέπεια θα πρέπει να σημειώνεται με ένα κωδικό για να διορθωθεί αργότερα.

(iv) Ελεγχος συνέπειας άκρων τιμών κωδικών, ως και κλιματολογική συνέπεια.

Σύγκριση τιμών με κλιματολογικές τιμές που έχουν υπολογισθεί στατιστικά σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές. Τα στατιστικά δρα σε μπορεί να είναι

κλιματολογικές μέσες τιμές σύν ή πλήν ορισμένο αριθμό τυπικών αποκλίσεων, ή οι απόλυτα άκρες τιμές που παρατηρήθηκαν, ή τιμές που έχουν ορισμένη πιθανότητα εμφάνισης. Στις μεταβλητές που μετρούνται με κωδικούς θα πρέπει να βρεθούν τα δρια των κωδικών και να γίνει έλεγχος αν οι μεταβλητές βρίσκονται εντός των ορίων αυτών. Τόσο τα κλιματολογικά δρια όσο και οι ακραίες τιμές των κωδικών θα πρέπει να βρίσκονται στο κύριο αρχείο (Master File). Για κάθε προκύπτουσα ασυνέπεια θα πρέπει να τοποθετηθεί ένα κωδικός στην παρατήρηση.

(v) Φυσικά δρια. Βλέπε παράγραφο 2.3.4.

(vi) Έλεγχος συμφωνίας παρατήρησης με τον αντίστοιχο κώδικα παρατήρησης του WMO.

(vii) Συνέπεια χώρου ή οριζόντιος συνέπεια

Για τον έλεγχο αυτό τα δεδομένα πρέπει να ταξιμομηθούν σε περιοχικές κλιματικές μεταβλητές ως προς τον χώρο ταξινομούμενες ανάλογα με την τοποθεσία και το ύψος. Για κάθε ομάδα θα υπολογισθούν οι μέσες κλιματολογικές τιμές και κάθε μία ανεξάρτητη παρατήρηση θα πρέπει να συγχριθεί με τις τιμές αυτές. Αυτές που διαφέρουν σημαντικά θα πρέπει να σημειωθούν με κωδικό για περαιτέρω διόρθωση η απόρριψη ανάλογα με την περίπτωση.

Τα στοιχεία που με τις παραπάνω μεθόδους χαρακτηρίστηκαν μη ορθά θα πρέπει να διορθωθούν με την:

(i) λογική μέθοδο.

Η μετεωρολογική τιμή θα μεταβληθεί έτσι ώστε να υπάρχει συνέπεια στην παρατήρηση, και την

(ii) στατιστική μέθοδος

Οι τιμές των παραμέτρων μπορούν να μεταβληθούν με τιμές που προκύπτουν από την παλινδρόμηση.

(Υπάρχει ειδικό τεύχος που αναφέρεται στην συμπλήρωση και διόρθωση τιμών).

3.1.2. Ποιοτικός έλεγχος παρατηρήσεων ανάτερης ατμόσφαιρας

Όπως αναφέραμε στο εδάφιο 2.3 ο λεπτομερής ποιοτικός έλεγχος θα περιγραφεί σε ειδική εργασία του ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟΥ. Όπως στις παρατηρήσεις επιφάνειας, έτσι και στις παρατηρήσεις της ανάτερης ατμόσφαιρας σκοπός της παρούσης μελέτης είναι να κάνει περιγραφή των διαφόρων σταδίων ποιοτικού έλεγχου που αναφέρονται στην παραγράφο 2.3.5 και επί πλέον να ελεγχθούν:

- (i) Κατακόρυφη συνέπεια (υδροστατική)
- (ii) Χρονική συνέπεια
- (iii) Στατιστική συνέπεια
- (iv) Έλεγχος παρατήρησης σε σχέση με τον κώδικα WMO

Τα λανθασμένα στοιχεία θα πρέπει να υπολογισθούν ξανά ή αφού απορριφθούν να αντικατασταθούν με διάφορες μεθόδους.

3.2. ΟΜΟΙΟΓΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όπως με την επεξεργασία ποιοτικού έλεγχου έτσι και το θέμα της ομοιογενοποίησης των δεδομένων εξετάζεται αναλυτικά σαν ξεχωριστό θέμα του ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟΥ (τεύχος 11/4). Στην προκειμένη περίπτωση θα ασχοληθούμε πολύ γενικά με το θέμα της ομοιογενοποίησης. Η διαδικασία της ομοιογενοποίησης γίνεται όταν από τα ιστορικά δεδομένα του σταθμού διαπιστώθει ότι συντρέχει κάποιος από τους λόγους που καθιστούν ανομοιογενή την χρονοσειρά των παραμέτρων του. Για τους Μετεωρολογικούς Σταθμούς στους οποίους θα διαπιστώθει λόγος ανομοιογένειας εφαρμόζεται η διαδικασία ομοιογενοποίησης. Μετά την διαδικασία αυτή τα διορθωμένα-ομοιογενοποιημένα δεδομένα μεταφέρονται στο δεύτερο επίπεδο καταχώρησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η διαδικασία ομοιογενοποίησης θα πρέπει να γίνει με το πέρας του αναλυτικού κλιματολογικού ποιοτικού έλεγχου. Σε περίπτωση αλλαγής μεθόδου ομοιογενοποίησης αυτή εφαρμόζεται στα δεδομένα του πρώτου επιπέδου.

3.3. ΣΥΜΠΛΗΓΩΣΗ ΕΛΛΕΙΠΟΥΣΩΝ ΤΙΜΩΝ

Το θέμα της συμπλήρωσης τημερησίων ή μηνιαίων ή ετησίων δεδομένων αποτελεί ξεχωριστή εργασία του ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟΥ (στάδιο 8/4). Στην προκειμένη περίπτωση μετά την συμπλήρωση ελλειπουσών τιμών, τα δεδομένα θα συνεχίσουν να ανήκουν στο Δεύτερο Επίπεδο.

4. ΧΡΟΝΙΚΑ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΑ

Πολλές φορές θα ζητηθούν από τους χρήστες της Τράπεζας ημερήσιες ή μηνιαίες τιμές ή δεκαήμερες τιμές. Για την εκπλήρωση της απαίτησης αυτής θα πρέπει για κάθε αίτηση να υπολογίζονται από τα στοιχεία του Επιπέδου II ημερήσιες ή μηνιαίες ή δεκαήμερες τιμές. Προς αποφυγή του υπολογισμού των τιμών αυτών σε κάθε μεμονωμένη αίτηση, προτείνεται να προϋπολογισθούν τιμές των μεταβλητών του Δευτέρου Επιπέδου σε διάφορα χρονικά διαστήματα. Επομένως, προκύπτει η ανάγκη ορισμού των χρονικών επιπέδων που θα είναι υπο-επίπεδα του Επιπέδου II.

4.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ

Το υπο-επίπεδο αυτό θα είναι το χρονικό επίπεδο καταχώρησης των δεδομένων στο Δεύτερο Επίπεδο. π.χ. μπορεί να είναι το ωριαίο επίπεδο αν το αρχείο απαρτίζεται από ωριαίες τιμές ή το συνοπτικό επίπεδο των τεσσάρων κυρίων συνοπτικών ωρών (00.00, 06.00, 12.00 ή 18.00 UTC) κλπ.

4.2. ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ

Μπορεί να προκύψει από τις ημερήσιες τιμές του συνοπτικού υπο-επίπεδου του Επιπέδου II. Δηλαδή το υποεπίπεδο αυτό περιλαμβάνει τις μέσες ημερήσιες τιμές του Επιπέδου II.

4.3. ΥΠΟ-ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

Στο υπο-επίπεδο αυτό θα καταχωρηθούν οι μέσες τιμές του δεκαήμερου κάθε μηνός του Δευτέρου Επιπέδου.

4.4. MINIAIO ΥΠΟΕΠΙΠΕΔΟ

Θα περιλαμβάνει τις μηνιαίες τιμές του Δευτέρου Επιπέδου.

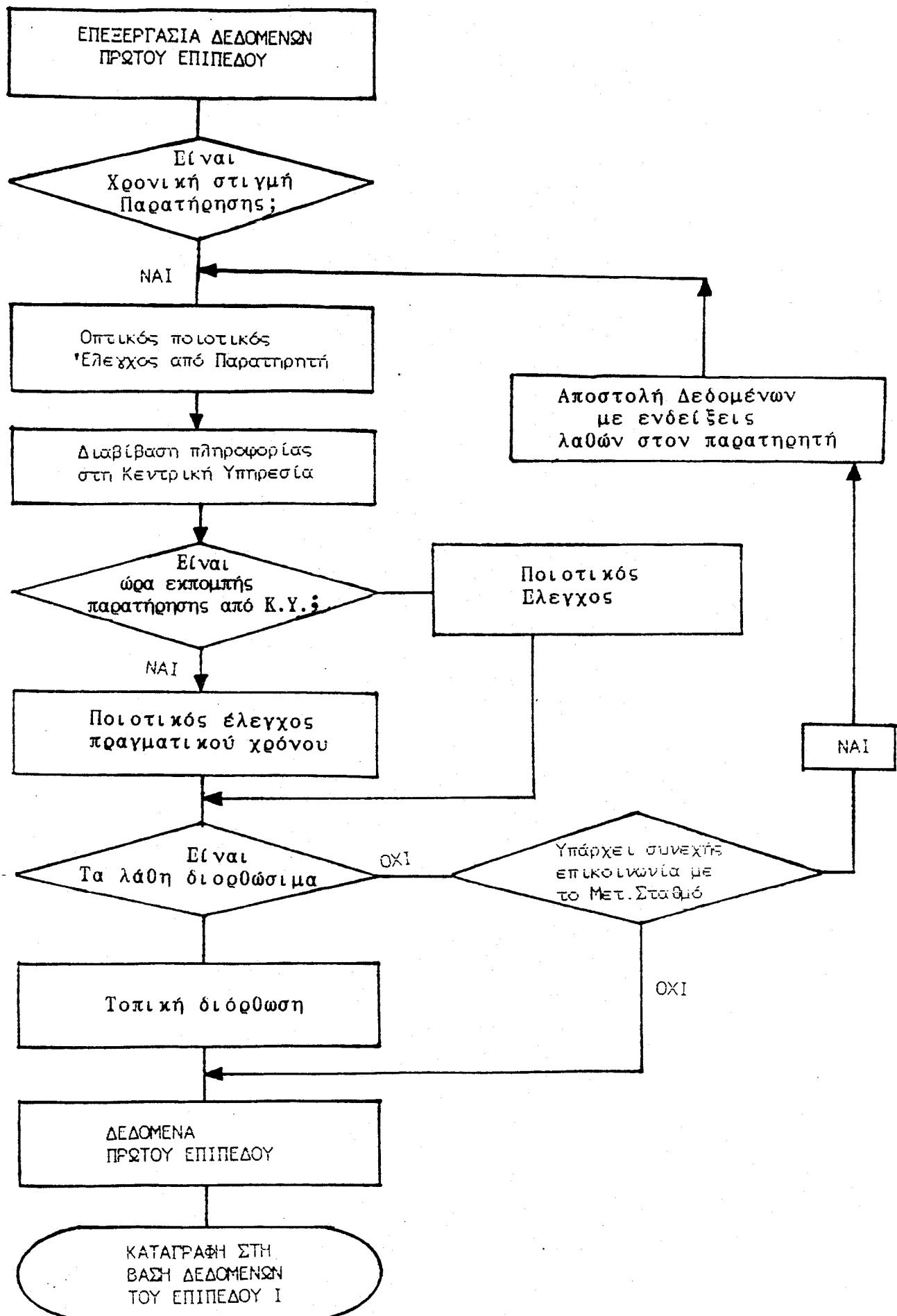
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο σχήμα 1 παρουσιάζεται το γενικό διάγραμμα επεξεργασίας των δεδομένων για την δημιουργία του πρώτου επιπέδου καταχώρησης.

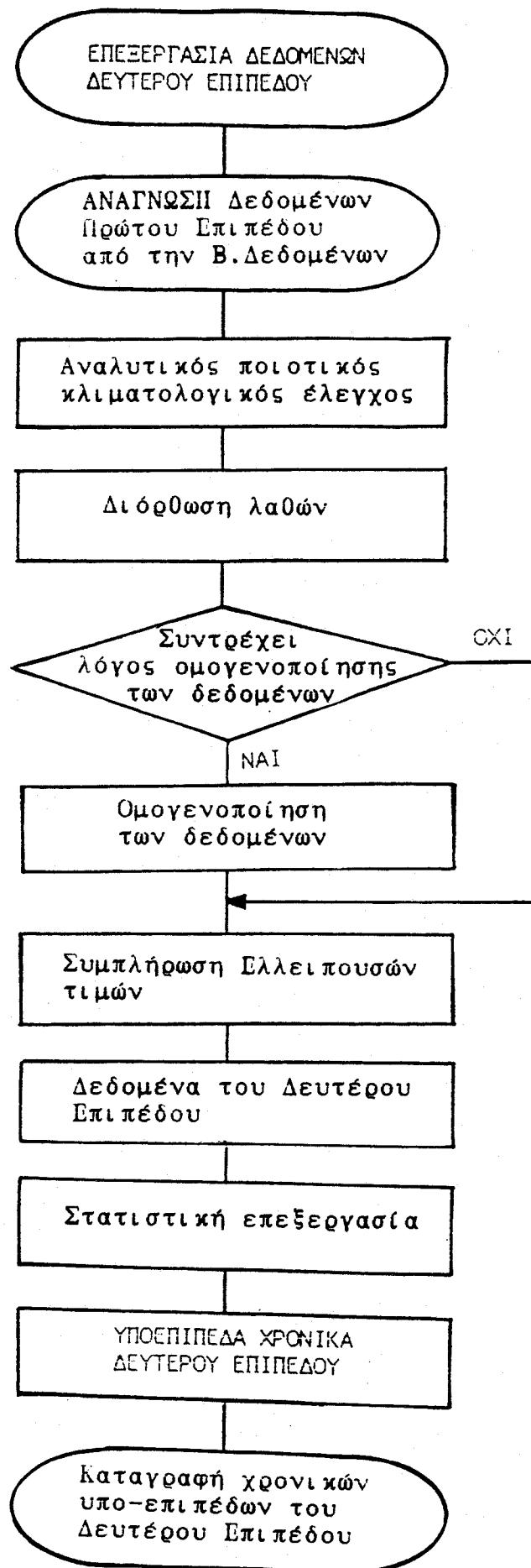
Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2 και όπως φαίνεται στο διάγραμμα του σχ.1 η επεξεργασία πρέπει να αρχίσει την στιγμή της παρατήρησης με τον οπτικό ποιοτικό έλεγχο από τον παρατηρητή. Επειδή σφάλματα μπορούν να προκύψουν και σε κάθε στάδιο διαβίβασης της πληροφορίας, εάν πρόκειται να γίνει εκπομπή της παρατήρησης στους χρήστες πρέπει να γίνει έλεγχος πραγματικού χρόνου. Εάν τα λάθη είναι διορθώσιμα γίνεται τοπική διόρθωση και τα δεδομένα κταγράφονται σαν δεδομένα πρώτου επιπέδου που θα καλούνται πρωτογενή δεδομένα. Εάν τα λάθη είναι μη διορθώσιμα και εφόσον υπάρχει συνεχής επικοινωνία με τον Μετεωρολογικό Σταθμό αποστέλλονται σε αυτό για διόρθωση. Σε περίπτωση μη επικοινωνίας μετά την διόρθωση των προφανών λαθών τα δεδομένα συνιστούν την στάθμη επεξεργασίας I, και καταχωρούνται στη βάση σαν πρώτο επίπεδο.

Στο σχήμα 2 φαίνεται η επεξεργασία των δεδομένων για να καταλήξουν στο δεύτερο επίπεδο. Τα δεδομένα λαμβάνονται από το πρώτο επίπεδο και όπως έχει περιγραφεί αναλυτικά στο Κεφάλαιο 3 γίνεται αναλυτικός ποιοτικός Κλιματολογικός Έλεγχος. Στη συνέχεια γίνεται με διαφόρους μεθόδους διόρθωσης των λαθών και εφόσον συντρέχουν λόγοι γίνεται ομογενοποίηση των δεδομένων και ακολουθεί συμπλήρωση ελλειπουσών στοιχείων. Στο τέλος της επεξεργασίας αυτής τα δεδομένα έχουν καταλήξει στη στάθμη II και καταχωρούνται σαν δεδομένα επιπέδου II. Στη συνέχεια γίνεται Στατιστική επεξεργασία και χωρίζεται το επίπεδο II σε χρονικά υπο-επίπεδα (συνοπτικό, ημερήσιο, Δεκαπτυχέρους και Μηνιαίο). Μετά την καταγραφή όλων των δεδομένων στη βάση δεδομένων τελειώνει η επεξεργασία του Δευτέρου επιπέδου.

Εφόσον τα δεδομένα έχουν προκύψει από ένα σχήμα ανάλυσης πρέπει να γίνει η αρχιγενοποίηση (initialization) κατά την οποία σε περίπτωση

ΣΧΗΜΑ 1 Επεξεργασία δεδομένων και παραγωγή του Πρώτου Επιπέδου επεξεργασίας δεδομένων.

ΣΧΗΜΑ 2. Επεξεργασία δεδομένων και παραγωγή του Δευτέρου Επιπέδου επεξεργασίας δεδομένων

γραμμικών εξισώσεων το αρχικό πλάτος των κυμάτων βαρύτητας λαμβάνεται μηδέν ενώ στα μη γραμμικά μοντέλα οι χρονικές τάσεις του πλάτους των κυμάτων βαρύτητας τίθεται ίσο με μηδέν. Στο Παράρτημα Α δόθηκε μία περιγραφή της θεωρίας σχετικά με την αρχιγενοποίηση.

ΠΑΡΑΓΗΜΑ Α

6. ΤΡΙΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΣΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στην περίπτωση που διατίθενται τιμές ενός πεδίου στα σημεία ενός πλέγματος που καλύπτει μία γεωγραφική περιοχή (grid point data) και οι τιμές έχουν προκύψει από κάποιο σχήμα ανάλυσης π.χ. τα δεδομένα θα πρέπει να υποστούν μία επί πλέον επεξεργασία που λέγεται αρχικοποίηση (initialization).

Η αρχικοποίηση γίνεται μόνο όταν είναι επιθυμητό τα δεδομένα να αποτελέσουν αρχικές συνθήκες ολοκλήρωσης των πρωταρχικών εξισώσεων κίνησης. Με την επεξεργασία αυτή σύμφωνα με το GOS τα δεδομένα μεταφέρονται στο Επίπεδο Τρία.

Με την διαδικασία αρχικοποίησης μηδενίζεται ή το αρχικό πλάτος των κυμάτων βαρύτητας ή η τάση ως προς τον χρόνο, με συνέπεια να ελέγχεται το πλάτος αυτών κατά την ολοκλήρωση. Παρακάτω θα γίνει μία περίληψη της θεωρίας του "Normal Mode Initialization (NMI)" (Κανονικής αρχικοποίησης), για τους γραμμικούς όρους του μοντέλου "shallow water wave equations" και στη συνέχεια για τους μη γραμμικούς όρους.

Η περαιτέρω ανάπτυξη της θεωρίας για μετάπτωση των δεδομένων στο Επίπεδο III κρίθηκε ότι είναι πέραν του σκοπού της μελέτης αυτής.

6.1. ΓΡΑΜΜΙΚΟ NORMAL MODE INITIALIZATION

Τα "normal modes" είναι οι επικρατούσεις καταστάσεις ενός συστήματος που μπορεί να πάλλεται με ελεύθερη κίνηση. Θεωρούμε το σύστημα των αβαθών εξισώσεων

$$\frac{\partial u}{\partial t} - f_0 v + \frac{\partial \phi'}{\partial x} = - u \frac{\partial u}{\partial x} - v \frac{\partial u}{\partial y} + F_x = N_u \quad (1)$$

$$\frac{\partial v}{\partial t} + f_0 u + \frac{\partial \phi'}{\partial y} = - u \frac{\partial v}{\partial x} - v \frac{\partial v}{\partial y} + F_y = N_v \quad (2)$$

$$\frac{\partial \phi'}{\partial t} + \bar{\phi} \left(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} \right) = - \phi' \left(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} \right) - u \frac{\partial \phi'}{\partial x} - v \frac{\partial \phi'}{\partial y} + Q = N_\phi \quad (3)$$

που περιγράφουν την κίνηση ενός ασυμπίεστου υγρού με ελεύθερη επιφάνεια όπου $\rho = \rho(z)$ είναι η πυκνότητα σε ύψος Z , Φ είναι τα γεωδυναμικά της ελεύθερης επιφάνειας που έχουν χωρισθεί στο σταθερό μέρος Φ και στην απόκλιση Φ' , f_0 είναι η σταθερή coriolis παράμετρος, u, v είναι οι συνιστώσες της ταχύτητας στην x και y διεύθυνση αντίστοιχα, F_x και F_y είναι οι δυνάμεις τριβών και Q είναι ο δρος θέρμανσης. Οι μη γραμμικοί δροις έχουν μεταφερθεί στο δεύτερο μέλος και περιέχονται στους δρούς N_u, N_v και N_ϕ .

Οειδούμε ένα διδιάστατο περιοδικό χώρο και χρησιμοποιούμε διπλές σειρές Fourier για να κάνουμε ανάλυση των μεταβλητών u, v, Φ' και N στο χώρο Fourier

$$\begin{bmatrix} u \\ v \\ \phi' \\ N \end{bmatrix} = \sum_{n=-M}^M \sum_{m=-M}^M \begin{bmatrix} u_m^n \\ v_m^n \\ i\sqrt{\phi} \phi_m^n \\ N_m^n \end{bmatrix} e^{i\left(\frac{2\pi mx}{L_x} + \frac{2\pi ny}{L_y}\right)} \quad (4)$$

όπου M είναι ο μέγιστος ζωνικός και μεσημβρινός αριθμός κύματος, L_x και L_y είναι η ζωνική και μεσημβρινή έκταση του χώρου και $u_m^n, v_m^n, \phi_m^n, N_m^n$ είναι οι συντελεστές Fourier. Αντικαθιστώντας την (4) στις (1)-(4) λαμβάνουμε

$$\begin{aligned}\frac{\partial}{\partial t} u_n^m &= f_0 i v_n^m - ik \sqrt{\phi} \phi_n^m + N_{un}^m \\ \frac{\partial}{\partial t} i v_n^m &= -f_0 u_n^m - il \sqrt{\phi} \phi_n^m + N_{vn}^m \\ \frac{\partial}{\partial t} \sqrt{\phi} \phi_n^m &= -\bar{\phi} i k u_n^m - \bar{\phi} i^2 l v_n^m + N_{\phi n}^m\end{aligned}$$

όπου $k = 2\pi m / L_x$ και $l = 2\pi n / L_y$. Ορίζοντας:

$\mathbf{x}_n^m (u_n^m, v_n^m, \phi_n^m)$ λαμβάνουμε το σύστημα

$$\frac{\partial}{\partial t} \mathbf{x}_n^m = i A_n^m \mathbf{x}_n^m + \mathbf{N}_n^m$$

(5)

$$\mathbf{A}_n^m = \begin{pmatrix} 0 & f_0 & -ik\sqrt{\phi} \\ f_0 & 0 & il\sqrt{\phi} \\ -ik\sqrt{\phi} & il\sqrt{\phi} & 0 \end{pmatrix}$$

Ο πίνακας A δίνεται από την σχέση

$$A = \begin{bmatrix} 0 & f_0 & -ik\sqrt{\phi} \\ f_0 & 0 & il\sqrt{\phi} \\ -ik\sqrt{\phi} & il\sqrt{\phi} & 0 \end{bmatrix}$$

Ως βρούμε τις χαρακτηριστικές λύσεις (eigen) του γραμμοποιημένου συστήματος της (5)

Οι ιδιοτιμές υπολογίζονται από την σχέση

$A - I\lambda = 0$ και είναι:

$$\lambda_1 = 0$$

$$\lambda_{2,3} = \pm [f_0^2 + \bar{\phi} (k^2 + l^2)]^{1/2} = \pm \sigma$$

όπου λ_1 είναι η συχνότητα των κυμάτων Rossby (που στην περίπτωση αυτή

είναι στάσιμη αφού f_0 σταθερό) και $\lambda_2,3$ είναι οι συχνότητες των κυμάτων βαρύτητας. Η ταχύτητα φάσης αυτών δίνεται από την σχέση:

$$|c| = \frac{\sigma}{\sqrt{k^2+l^2}} = [\bar{\phi} + \frac{f_0^2}{k^2+l^2}]^{1/2}$$

επειδή το c είναι συνάρτηση των k,l τά κύματα αυτά μπορούν να μεταφέρουν μία τυπική μεταβολή σε μεγάλη έκταση. Τα ιδιοδιανύσματα (eigen vectors) του Πίνακα A προκύπτουν από την σχέση

$$Av_j = \lambda_j v_j \quad j = 1, 2, 3$$

Χρησιμοποιώντας το λ_1 ευρίσκουμε το αντίστοιχο ιδιοδιάνυσμα

$$\bar{R} = \begin{bmatrix} -il\sqrt{\bar{\phi}/f_0} \\ k\sqrt{\bar{\phi}/f_0} \\ 1 \end{bmatrix}$$

που είναι το γνωστό Rossby mode, ενώ το αντίστοιχο (λ_2, λ_3) ιδιοδιάνυσμα βαρύτητας δίδεται από την σχέση

$$\bar{G}_{E,W} = \begin{bmatrix} if_0 l \mp \sigma k \\ -f_0 k \pm i \sigma l \\ \sqrt{\bar{\phi}(k^2+l^2)} \end{bmatrix}$$

Το άνω σημείο δίνει το ιδιοδιάνυσμα της βαρύτητας που μετακινείται ανατολικά ενώ το κάτω δίνει το μετακινούμενο δυτικά.

Μια σπουδαία ιδιότητα των ιδιοδιανυσμάτων είναι ότι είναι ορθογώνια. Επομένως, μπορούμε να αναλύσουμε ένα διάνυσμα $\bar{x}_n^m$ σε σειρά από ιδιοδιανύσματα με τον ίδιο τρόπο όπως μπορούμε να αναλύσουμε ένα πεδίο σε σειρά Fourier. Εστω E ο πίνακας που έχει τα τρία ιδιοδιανύσματα σαν στήλες,

$$E = \frac{1}{\sigma} \begin{bmatrix} -il\sqrt{\phi} & \frac{if_o l - \sigma k}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} & \frac{if_o l + \sigma k}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} \\ \frac{-f_o k + i\sigma l}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} & - & \frac{-f_o k - i\sigma l}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} \\ f_o & \frac{\sqrt{\phi}(k^2+1^2)}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} & \frac{\sqrt{\phi}(k^2+1^2)}{\sqrt{2(k^2+1^2)}} \end{bmatrix}$$

Για να προβάλουμε ένα διάνυσμα $\vec{x}_n^m$ στα ιδιοδιανύσματα γράφουμε:

$\vec{x}_n^m = E \vec{y}_n^m$ όπου $\vec{x}_n^m$ είναι το γνωστό διάνυσμα και $\vec{y}_n^m = E^{-1} \vec{x}_n^m$ είναι το διάνυσμα που περιέχει τις προβολές των ιδιοδιανύσμάτων. Προβάλουμε το διάνυσμα $\vec{x}_n^m(u_n^m, v_n^m, \phi_n^m)$, και λαμβάνουμε:

$$(Y_R)_n^m = \frac{1}{\sigma} [-il\sqrt{\phi} u_n^m + k\sqrt{\phi} v_n^m + f_o \phi_n^m] \quad (6)$$

$$(Y_{GE})_n^m = \frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(if_o l - \sigma k)u_n^m - (f_o k - i\sigma l)v_n^m + \sqrt{\phi}(k^2+1^2)\phi_n^m] \quad (7)$$

$$(Y_{GW})_n^m = \frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(if_o l + \sigma k)u_n^m - (f_o k + i\sigma l)v_n^m + \sqrt{\phi}(k^2+1^2)\phi_n^m] \quad (8)$$

Για δεδομένα πεδία u, v, ϕ οι σχέσεις (6)-(8) μας δείχνουν την προβολή των πεδίων αυτών σε ιδιοδιανύσματα Rossby και βαρύτητας.

Προβάλοντες την εξίσωση (8) στα ιδιοδιανύσματα (eigen vectors) λαμβάνουμε:

$$\frac{\partial}{\partial t} E \vec{y}_n^m = i\omega E \vec{y}_n^m + E q_n^m \quad (9)$$

όπου q_n^m είναι το πλάτος του ιδιοδιανύσματος του N_n^m .

Πολλαπλασιάζοντες την (8) με E^{-1} από αριστερά λαμβάνουμε

$$\frac{d\bar{y}_n^m}{dt} = iE^{-1} AE\bar{y}_n^m + \bar{q}_n^m$$

εφαρμόζοντες τον μετασχηματισμό $E^{-1} AE$ μετατρέπει τον Πίνακα A σε ένα διαγώνιο Πίνακα Δ που περιέχει τις ιδιότιμες λι σαν στοιχεία κυρίας διαγωνίου και μηδέν δύλα τα άλλα στοιχεία.

Επομένως παίρνουμε το σύστημα

$$\frac{d(y_R)_n^m}{dt} = i\lambda_1 (y_R)_n^m + (q_R)_n^m \quad (10)$$

$$\frac{d(y_{GE})_n^m}{dt} = i\lambda_2 (y_{GE})_n^m + (q_{GE})_n^m \quad (11)$$

$$\frac{d(y_{GW})_n^m}{dt} = i\lambda_3 (y_{GW})_n^m + (q_{GW})_n^m \quad (12)$$

Οι παραπάνω εξισώσεις είναι κανονικές διαφορικές εξισώσεις. Παραλείποντας τους μη γραμμικούς όρους και ολοκληρώνοντες λαμβάνουμε

$$y_R(t)_n^m = y_R(t=0)_n^m \quad (13)$$

$$y_{GE}(t)_n^m = y_{GE}(t=0)_n^m e^{i\sigma t} \quad (14)$$

$$y_{GW}(t)_n^m = y_{GW}(t=0)_n^m e^{-i\sigma t} \quad (15)$$

Οι σχέσεις (13) - (15) είναι οι αναλυτικές λύσεις του γραμμοποιημένου συστήματος (1) - (3)

Δοθέντων των πεδίων u, v, Φ από κάποια ανάλυση με την χεήση των (6)-(8)

λαμβάνουμε τα $(YR(0))_n^m$, $(YGE(0))_n^m$ και $(YGW(0))_n^m$. Στη συνέχεια με την βοήθεια των (13) - (15) μπορούν να υπολογισθούν οι τιμές των συντελεστών των ιδιοδιανυσμάτων στη χρονική στιγμή t .

Χρησιμοποιώντας την $\bar{X}_n^m = \bar{E}_n^m$ λαμβάνουμε το διάνυσμα $X_n^m(u_n^m, v_n^m, \phi_n^m)$, οπότε με αντίστροφο μετασχηματισμό της (4) υπολογίζουμε ξανά τα πεδία μάζας και ταχύτητας στο φυσικό χώρο. Από τις (13)-(15) παρατηρούμε ότι οι συντελεστές του ιδιοδιανύσματος Rossby ($YR(t)$) παραμένουν σταθεροί ως προς τον χρόνο. Ενώ οι συντελεστές του ιδιοδιανύσματος βαρύτητας μπορούν να εγγελούν ταλάντωση υψηλής συχνότητας σ εκτός και αν το αρχικό πλάτος $YGE(0)_n^m$ και $YGW(0)_n^m$ είναι μηδέν.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι για να μην αυξάνει με το χρόνο το πλάτος μερικών ταλαντώσεων στο γραμμικό μοντέλο πρέπει $(YGE(0))_n^m = 0$ και $(YGW(0))_n^m = 0$ στις (14) και (15). Από τις (7) και (8) προκύπτει:

$$\frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(i\xi_0 l - \sigma k) u(\sigma)_n^m - (\xi_0 k - i\sigma l) v(\sigma)_n^m + \sqrt{\phi(k^2+1^2)} \phi(\sigma)_n^m] = 0 \quad (16)$$

$$\frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(i\xi_0 l + \sigma k) u(\sigma)_n^m - (\xi_0 k + i\sigma l) v(\sigma)_n^m + \sqrt{\phi(k^2+1^2)} \phi(\sigma)_n^m] = 0 \quad (17)$$

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να πληρούνται οι (16) και (17).

Συνήθως ζητούμε οι συνιστώσες του ιδιοδιανύσματος (YR) να μην μεταβάλονται με την αρχικοποίηση. Αυτό επιτυγχάνεται αν αφαιρέσουμε τις συνιστώσες των κυμάτων βαρύτητας από τα αρχικά πεδία δηλαδή:

$$\left(\frac{u_L}{n}\right)_n^m = u(o)_n^m - \frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(\text{if } o^{1-\sigma k}) y_{GE}(o)_n^m + (\text{if } o^{1+\sigma k}) y_{GW}(o)_n^m] \quad (18)$$

$$\left(v_L\right)_n^m = v(o)_n^m - \frac{1}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [(-\varepsilon_o^{k+i\sigma l}) y_{GE}(o)_n^m - (\varepsilon_o^{k+i\sigma l}) y_{GW}(o)_n^m] \quad (19)$$

$$\left(\phi L\right)_n^m = \phi(o)_n^m - \frac{\sqrt{\phi(k^2+1^2)}}{\sigma\sqrt{2(k^2+1^2)}} [y_{GE}(o)_n^m + y_{GW}(o)_n^m] \quad (20)$$

Τροποποιώντας την αρχική ανάλυση σύμφωνα με τις σχέσεις (18)–(20) το πλάτος των αρχικών κυμάτων βαρύτητας είναι μηδέν και λόγω των (14) και (15) οα είναι μηδέν και κατά την ολοκλήρωση του γραμματοποιημένου συστήματος.

6.2. ΜΗ ΓΡΑΜΜΙΚΟ NORMAL MODE INITIALIZATION

Οι σχέσεις (15)–(17) δηλώνουν ότι στην περίπτωση γραμματοποιημένου συστήματος εξισώσεων τα ιδιοδιανύσματα βαρύτητας αρχικά οα είναι μηδέν και οα παραμείνουν μηδέν καθόλη την ολοκλήρωση. Εάν οι ίδιες διαδικασίες χρησιμοποιηθούν και στα μη γραμμικά μοντέλα οι σχέσεις (10)–(12) δείχνουν ότι οι μη γραμμικοί όροι $(q_{GE})_n^m$ και $(q_{GW})_n^m$ θα δημιουργήσουν στις χρονικές τάσεις των $(y_{GE})_n^m$, $(y_{GW})_n^m$ πλάτη, με συνέπεια τα ιδιοδιανύσματα βαρύτητας να μην είναι μηδέν κατά την διάρκεια της ολοκλήρωσης αν και τα αρχικά mode είναι μηδέν. Επομένως πρέπει να εφαρμοσθεί μία διαφορετική διαδικασία.

O Machenhauer (1977) πρότεινε όπως οι αρχικές (χρονικές) τάσεις πρέπει να τοποθετηθούν μηδέν. Οπότε από τις (10)–(12) λαμβάνουμε:

$$(y_{GE})_n^m = \frac{(q_{GE})_n^m}{\sigma} \quad (21)$$

$$(y_{GW})_n^m = \frac{(q_{GW})_n^m}{\sigma} \quad (22)$$

οι σχέσεις (21) και (22) φανερώνουν μία αρχική σχέση στην οποία οι γραμμικές τάσεις των κυμάτων βαρύτητας βρίσκονται σε ισορροπία με τις αντίστοιχες προβολές των μη γραμμικών δρων, που τελικά δίνουν μηδενικές τάσεις και στα ιδιοδιανύσματα βαρύτητας.

Οι εξισώσεις (21) και (22) σχηματίζουν ένα μη γραμμικό σύστημα αλγεβρικών εξισώσεων. Μία επαναληπτική μέθοδος λύσεως του συστήματος αυτού είναι:

$$\left(\left(\frac{y_{GE}}{n} \right)^{\frac{m}{n}} \right)^{n+1} = \frac{i}{\sigma} \left(\left(\frac{q_{GE}}{n} \right)^{\frac{m}{n}} \right)^n \quad (23)$$

$$\left(\left(\frac{y_{GW}}{n} \right)^{\frac{m}{n}} \right)^{n+1} = -\frac{i}{\sigma} \left(\left(\frac{q_{GW}}{n} \right)^{\frac{m}{n}} \right)^n \quad (24)$$

Αρχίζοντες από τα πεδία της ανάλυσης μπορούν αρχικά να υπολογισθούν οι μη γραμμικοί δροι. Από τις (23) και (24) λαμβάνουμε μία πρώτη προσέγγιση των συνιστασών των ιδιοδιανυσμάτων βαρύτητας που θα χρησιμοποιηθούν για νέο υπολογισμό των μη γραμμικών δρων. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται συνήθως δύο ή τρεις φορές. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αρχικοποίηση προτείνονται οι εργασίες των Dickinson R.E. και D.L.Williamson (1972), Mackenhouer (1977), Baer, F.(1977), Daley (1981), Kasahara A.(1982) και Brawning G., Kasahara A.